

احکام پزشکی

مطابق با فتاوا: حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی

www.ketaboo.ir

ابو الفاسم علی بن دزازی دامغانی

مکارم شیرازی، ناصر، ۱۳۰۵ -

احکام پزشکی / مکارم شیرازی، گردآوری: ابوالقاسم علیان نژادی. - انتشارات امام علی بن ابی طالب ۷، ۱۳۸۶.

ISBN: 978-964-533-038-3

۲۴۰ ص.

کتابنامه به صورت زیر نویس.

۱. مسائل مستحدثه، ۲. اسلام و پزشکی، ۳. فقه جعفری -- قرن ۱۴. الف. علیان نژادی، ابوالقاسم، ۱۳۴۳. - گردآورنده، ب. انتشارات امام علی بن ابی طالب ۷. ج. عنوان.

۲۹۷/۳۷۹

BP ۱۹۸ / ۶ / م ۷ الف ۳

ناشر برتر

نوزدهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران

احکام پزشکی

مطابق با فتاوی حضرت آیه العظمی مکارم شیرازی (مدظله)

گردآوری: ابوالقاسم علیان نژادی

تیراژ: ۱۰۱۰ نسخه

نوبت چاپ: چهارم

صفحه و قطع: ۲۴۰ صفحه / وزیری

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳

چاپخانه: سلیمانزاده

ناشر: انتشارات امام علی بن ابی طالب علیه السلام

شابک: ۳-۰۳۸-۵۳۳-۹۶۴-۹۷۸

قم - ابتدای خیابان شهدا - کوی آمار (۲۲) - پلاک ۱۵

تلفن: ۳۷۷۲۳۴۷۸ دورنگار: ۳۷۸۴۰۰۹۹

www.imamali.pub.ir

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار ۱۳

فصل اول: احکام دانشجویان رشته پزشکی / ۱۵

احکام دانشجویان رشته پزشکی ۱۵

۱. مسائل تحصیلی ۱۵

۲. احکام نگاه و نظر ۱۸

۳. احکام لمس و تماس بدنی ۱۹

۴. گفتگو و اختلاط ۲۲

۵. احکام پوشش ۲۲

۶. استفاده شخصی از امکانات عمومی ۲۴

۷. ضمان ۲۴

۸. مسائل دیگر ۲۵

فصل دوم: مسائل مربوط به تشریح / ۲۷

۱. تشریح مجاز ۲۷

۲. تشریح غیر مجاز ۲۸

احکام تشریح ۲۹

فصل سوم: مسائل مربوط با معاینه و درمان / ۳۱

۱. ویزیت ۳۱
۲. هزینه‌های درمان و معاینات ۳۲
۳. تشخیص بیماری ۳۴
۴. احکام مختلف معالجه و درمان ۳۵
۵. نگاه ۳۷
۶. لمس ۳۹
۷. خونت با اجنبیه ۴۱
۸. انواع درمان ۴۲

فصل چهارم: تحقیقات پزشکی و تبعات آن / ۴۹

- شبهه‌سازی ۵۴

فصل پنجم: دندان پزشکی / ۵۷

- ضمان دندان پزشک ۵۸

فصل ششم: زنان و زایمان / ۶۱

۱. آموزش رشته زنان و زایمان ۶۱
۲. سزارین ۶۲

فصل هفتم: جلوگیری از انعقاد نطفه / ۶۵

- راههای جلوگیری از بارداری ۶۶
- جلوگیری‌های مجاز ۶۹
- احکام جلوگیری از بارداری ۷۰

فصل هشتم: تلقیح و باروری مصنوعی / ۷۵

۱. تلقیح مجاز ۷۵
۲. تلقیح غیر مجاز ۸۱
۳. احکام تلقیح مصنوعی ۸۵

فصل نهم: مسائل مربوط به سقط جنین / ۸۷

- الف) سقط غیر مجاز ۸۷
- ب) مواردی که سقط جنین جایز است ۸۸
- ج) انتقال جنین ۹۴
- د) احکام سقط جنین ۹۵

فصل دهم: ازدواج / ۹۹

- الف) ازدواج مبتلایان به ایدز ۹۹
- ب) ترمیم پرده بکارت ۹۹
- ج) آزمایش پرده بکارت ۱۰۰
- د) آزمایش‌های قبل از عقد ۱۰۰
- ه) بیماریها و عیوب فسخ نکاح ۱۰۱
- و) عیوب و بیماریهای قابل درمان ۱۰۲
- ز) بیماریها و عیوب جایگزین ۱۰۳
- ح) برخی از عیوبی که حق فسخ نمی‌آورد ۱۰۴
- ط) حکم ازدواج بعد از تغییر جنسیت واقعی ۱۰۴
- ی) نفقه زوجه بیمار ۱۰۶

فصل یازدهم: تغییر جنسیت / ۱۰۷

۱. تغییر جنسیت از منظر شرع ۱۰۷
۲. وظیفه پزشک در برابر متقاضیان تغییر جنسیت ۱۰۹

فصل دوازدهم: مرگ مغزی / ۱۱۳

- پایان دادن به زندگی ۱۱۵

فصل سیزدهم: پیوند اعضا / ۱۱۹

- الف) پیوندهای مجاز ۱۱۹
- ب) پیوندهای غیر مجاز ۱۲۵
- ج) خرید و فروش اعضای بدن ۱۲۸
- د) احکام پیوند ۱۳۰

فصل چهاردهم: خون و فرآورده‌های آن / ۱۳۵

۱. طهارت و نجاست ۱۳۵
۲. خرید و فروش خون ۱۳۶
۳. اهدا و انتقال خون ۱۳۶

فصل پانزدهم: پزشکی قانونی / ۱۳۹

- الف) کالبد شکافی برای تعیین علت مرگ ۱۳۹
- ب) کالبد شکافی برای اثبات نسب ۱۴۰
- ج) کالبد شکافی با عدم رضایت اولیای دم ۱۴۰
- د) کالبد شکافی برای تعلیم دانشجویان ۱۴۱
- ه) کالبدشکافی جنس مخالف ۱۴۱

- ۱۴۲ (و) اظهار نظر پزشکی قانونی در صورت داشتن مفسده
- ۱۴۲ (ز) کالبد شکافی برای تشخیص حیات
- ۱۴۳ (ح) نبش قبر برای تشریح
- ۱۴۳ (و) برداشتن قرنیة اجساد

فصل شانزدهم: وظیفه پزشک در برابر افراد مختلف / ۱۴۵

- ۱۴۵ ۱. وظیفه پزشک در برابر بیماران مختلف
- ۱۴۹ ۲. وظیفه پزشک در برابر اطرافیان بیمار
- ۱۴۹ ۳. وظیفه پزشک در برابر حکامان
- ۱۵۰ ۴. وظیفه پزشک در برابر حکومت اسلامی
- ۱۵۰ ۵. وظیفه پزشک در برابر خودش

فصل هفدهم: ضمانت طبیب / ۱۵۳

- ۱۵۳ ۱. خسارات ناشی از داروها
- ۱۵۶ ۲. خسارات ناشی از اطلاعات نادرست بیمار به پزشک
- ۱۵۶ ۳. خسارات ناشی از آزمایشات
- ۱۵۷ ۴. خسارات ناشی از کوتاهی یا کمبود اطلاعات پزشک
- ۱۵۸ ۵. خسارات ناشی از ترک معالجه
- ۱۵۹ ۶. خسارات ناشی از کمبود امکانات
- ۱۶۰ ۷. ضمانت پرستاران
- ۱۶۳ ۸. ضمانت جراحان
- ۱۶۴ ۹. ضمانت آزمایشگاه
- ۱۶۵ ۱۰. ضمانت داروخانه
- ۱۶۵ ۱۱. ضمانت بیمارستان

۱۲. ضمانت کادر اطاق عمل ۱۶۶
۱۳. ضمانت افراد عادی که طبابت می‌کنند ۱۶۶
۱۴. اخذ براثت برای رفع ضمان ۱۶۷
۱۵. برخی از مواردی که پزشک ضامن نیست ۱۷۱

فصل هجدهم: احکام بیمارستانها / ۱۷۳

فصل نوزدهم: احکام داروخانه‌ها / ۱۷۵

فصل بیستم: احکام بیماران / ۱۷۷

۱. احکام طهارت و لباس ۱۷۷
۲. احکام وسواس ۱۸۳
۳. احکام وضو ۱۸۹
۴. احکام غسل ۱۹۲
۵. احکام تیمم بیماران ۱۹۴
۶. احکام نماز ۱۹۷
- نماز مسافر ۲۰۳
- نماز قضا ۲۰۳
- نماز جماعت ۲۰۵
- نماز جمعه ۲۰۶
- بیماری و سقوط نماز ۲۰۶
۷. احکام روزه ۲۰۷
۸. احکام حج بیماران ۲۱۲
۹. احکام معاملات بیماران ۲۱۴
۱۰. روشهای پیشگیری از بیماری ۲۱۶

۱۱. مراجعه به پزشک غیر همجنس ۲۱۸
۱۲. تمایلات هم جنس گرایانه ۲۲۵
۱۳. احکام وصیت ۲۲۷
۱۴. احکام حدود و تعزیرات ۲۲۷
۱۵. احکام قصاص ۲۲۹
۱۶. احکام دیانت ۲۳۰
۱۷. احکام جنس حلال ۲۳۲
۱۸. احکام ضرورت و اضطرار ۲۳۵
۱۹. خوردنیهای غیر حلال ۲۳۶
۲۰. متفرقه ۲۳۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

مدتها بود که فکر جمعی از نظریات فقهی مرجع عالیقدر جهان تشیع حضرت آیت الله العظمی مآرم آخوند خراسانی (مد ظله العالی)، پیرامون مسائل و احکام پزشکی ذهن ما را مشغول داشت، و در برابر پرسش بسیاری از مقلدان و دوست داران معظّم له مبنی بر اینکه: «آیا استنانات پزشکی حضرت آقا متشر شده یا نه؟» پاسخ ما منفی بود، اما این امور انگیزه شروع کار را تقویت می کرد، تا اینکه در ماه پر خیر و برکت رجب المرجب سال ۱۴۲۱ در مدینه الرسول این موضوع را خدمت آن مرجع بزرگوار مطرح نموده، و با ایشاد موافقت ایشان در سالروز میلاد حضرت علی علیه السلام کار را آغاز کرده، و تقارن شروع کار را با ولادت آن حضرت به فال نیک گرفتم. و پس از فراز و نشیب های زیاد و مطالعات فراوان، این کار بحمدالله در سالروز مبعث پیامبر صلی الله علیه و آله روز ۲۷ رجب سال ۱۴۲۸ هجری قمری به پایان رسید.

این مجموعه پاسخگوی نیازها و پرسش های فقهی دانشجویان رشته پزشکی و پزشکان و بیماران خواهد بود، بنابراین مطالعه دقیق آن به همگان، مخصوصاً این سه گروه توصیه می شود.

در پایان، از همه عزیزانی که به شکلی ما را در تهیه این مجموعه یاری

نموده‌اند، به ویژه جناب آقای دکتر مختار دربانی، که از ابتدا تا انتهای کتاب را با دقت مطالعه نموده، و نکاتی را برای پربارتر شدن کتاب یادآور شدند، تقدیر و تشکر نموده، و با آغوش باز پیشنهادات خوانندگان عزیز را پذیرا خواهیم بود.

قم - حوزه علمیه

ابوالقاسم علیان نژادی

۱۳۸۶/۵/۲۰

www.ketab.ir